

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Projekt „Podpora sociálního bydlení“
Zápis ze „Setkání se zájemci o sociální bydlení“

Karlovo náměstí, Praha

dne 7. 12. 2018, 9:30–16:00 hodin

Úvod

Barbora Špicarová Stašková (MPSV) přivítala účastníky workshopu a představila program a organizaci workshopu.

Prezentace

Jitka Modlitbová (MPSV) - představila téma sociálního bydlení z legislativního pohledu. Jelikož neexistuje zákon o SB, jediným materiálem přijatým vládou, který se touto problematikou zabývá je Koncepce sociálního bydlení ČR. Dále přednesla 15 podnětů vzešlých z kulatého stolu, jež proběhl v září. Více viz prezentace.

Barbora Stašková (MPSV) - představila projekt MPSV Sociální bydlení – informační a metodická podpora v oblasti sociálních agend. Taktéž představila metodiky a analýzy v rámci tohoto projektu, workshopy, dobrou praxi v ČR i v zahraničí. Více viz prezentace.

Diskuse

Otázka - „Získali jsme dotaci, ve specifických podmínkách, které dostali, je zájemcům výslovně zakázáno vlastnit nebo spoluvlastnit nemovitost, hrozí tedy vyloučení z nájmu. Jak tuto situaci řešit?“

Odpověď: (Pekárek, MMR) – „Nemovitost je i pole, nutné posuzovat individuálně, v tomto kontextu myšleno vlastnictví bytu, domu, prostor k bydlení.“

Miroslav Veselý (MV) – představil pravidla přidělování obecních bytů. Jelikož je tato problematika široká, je nutné zapojení více aktérů. Zaměřil se převážně na oblast diskriminace těchto pravidel a následné řešení pomocí MV. Každý občan má právo požádat obec o byt a jeho právo by mu nemělo být odpíráno - každý si může požádat, ale každý nemusí dostat. Důraz by měl být kladen na individuální projednání každé žádosti. Více viz prezentace.

Diskuse

Otázka – Je povinnost zveřejnit zájem o pronájmu nemovitosti?

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Odpověď: Ano, ale neplatí pro byty, hrobové místa, pronájem kratší 30 dnů

Otázka – 140 obecních bytů, končí s prodejem obecních bytů, dlouhodobé žádosti kdy se byt například přidělí, ale člověk už o něj nemá zájem. Teď je tedy aktualizují každý rok s tím, že lidé o tom vědí. Pokud nedostanou byt v roce, kdy žádají, jsou informováni o tom, že v dalším roce si ji bude muset podat znovu.

Odpověď: Z pohledu MV o tom musí lidé vědět a je nutné brát zřetel také na to, zda jde o člověka z jiné obce či nikoliv. Zařazením do pořadníku dochází k vyřízení žádosti.

Helena Petroková (MPSV) – představila OP Zaměstnanost, Prioritní osy 1 a 2. Uvedla, že budou vyhlášeny poslední výzvy během roku 2019 s následnou realizací do roku 2022. Stále je možné se hlásit do výzev č. 48, 49, 47, 52, celá ČR mimo Prahu 88, speciálně pro Prahu 95. Více hovořila o výzvě č. 108 – Více viz prezentace.

Jan Vrbický (MPSV) – uvedl do tématu možností sociálních služeb. MPSV vnímá existenci ohrožených skupin osob, které mají ztížení možnosti přístupu k bydlení. Definiuje 10 cílových skupin a informuje o přípravě velké novely zákona o sociálních službách, únor/březen VPR, prosinec 2019 předložení vládě, 2021 účinnost, stěžejní financování sociálních služeb. Důležité dokončit deinstitucionalizaci a reformu psychiatrické péče. Není možné negativně vymezovat cílové skupiny – pokud má např. psychiatrické onemocnění, nemůže být přijat do služby, to samé azylové domy pro matky s dětmi/muže a rodiny.

Diskuse

Otázka - nedostatek financí na pracovníky - nelze vyhovět náročným klientům např. psychiatrickým, nejsou lidi, nejsou vzdělaní, nejsou peníze, nezájem o tuto profesi.

Odpověď: uvědomujeme si tento problém, je to ale podobný problém jako v USA, čím je ekonomika aktivnější, nastává větší odliv ze zdravotnictví a podobných odvětvích, kde jsou výdělky menší. Tento trend je aktuální také v ČR.

Otázka - Člověk bez domova má zápal plic, má doporučení lékaře, aby ležel a odpočíval, jde do azylového domu, kde ho ale nevezmou, protože nemá potvrzenou bezinfekčnost, co teď?

Odpověď: Omezování domovními řády v oblasti užívání alkoholu a dalších návykových látek. Úplný plošný zákaz X povolení individuálního užití, které nenarušuje fungování zařízení. Komunitní charakter služeb, kombinace zdravotních a sociálních služeb, chybí pečovatelské služby zejména ve vzdálenějších místech,

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

připracují prováděcí předpis pro terénní ambulantní služby, kolik lůžek DpS, kolik personálu.

Otázka - Chybí služby pro lidi ve finančně aktivním věku, mladší než senioři apod., kteří nemají k dispozici pobytové nebo ambulantní služby, nebo jsou hrozně drahé, zejména v kontextu lidí po autonehodách apod. Narážím také na nedostatek bezbariérových bytů.

Odpověď: řešení finančně náročné, možnost vymezení počtu lůžek z celkové kapacity na kraj, které bude vymezeno pro tyto lidi, např. pouze na 3 měsíce a pak je budeme přesouvat. Otázka je kam?

Jana Koláčková (MPSV) – uvedla možnosti využití sociální práce na obci. Poznanky získávám především od sociálních pracovníků, možná pro vás tedy zajímavější pohled na soc. služby obecně. Je pravdou, že je problém najít kompetentní sociální pracovníky, kteří mají zájem vykonávat sociální práci. Setkáváme se s diskriminací i na volném trhu s byty, např. kvůli zdravotnímu stavu, nejen v případech, kdy je to na první pohled patrné. Velmi kvitujeme spolupráci a vůbec myšlenku sociálního bydlení, která může vyřešit spoustu problémů. Je nám znám velký problém například s předáváním informací – sociální služby nemají povinnost předávat informace obci, takže soc. pracovníci nemají zpětnou vazbu, jaký je s klientem progres. Někdy soc. pracovníci také nedávají schválně některé informace např. pracovníkům ÚP. V oblasti zaměstnanosti ÚP nevykonává žádnou sociální práci! Pouze šetření pro dávky HN, OZP. Není tak velké množství klientů, kteří úplně odmítají sociální práci, ale záleží také na osobnosti sociálního pracovníka a jeho motivačního přístupu. U např. problémových rodin je ale potřeba dlouhodobá intenzivní práce, která leží na jednom soc. pracovníkovi. Sociální šetření dělíme na cílené a komplexní. Cílené dělá např. ÚP, kontrola účelu dávky apod. Komplexní je naopak cílené seznámení s celou domácností a podrobnostmi. Měl by zjistit potřeby všech členů domácnosti. Sociální pracovník musí být prostředníkem, který musí sladit očekávání všech stran.

Diskuse

Otázka - Je povinná sociální práce v SB? Některé např. spolupráce s OSPOD nebo probační a mediační službou jsou definovány zákonem jako povinné. SP obecně ale nelze vymáhat a nesmí to být důvod výpovědi z nájmu. Ale „povinnost“ se dá zakomponovat do nájemní smlouvy.

Odpověď: Problém pomoci a kontroly v rukou sociálního pracovníka.

Otázka - standardy výkonu sociální práce na obcích? Podhodnocení pracovníků, nedostatek peněz ale i samotných pracovníků? Kdo to má dělat? V kontextu SP v SB.

Odpověď: Sociální šetření určitě. Lidé mají spoustu latentních problémů a mnohdy ani neví, že se dají řešit. S ÚP mohou sdílet standardizovaný záznam klienta. Stanovení optimálního počtu pracovníků je vždy problém. Existuje pro něj vzoreček v Doporučeném postupu, ale není příliš „živý“. Velmi špatně se hodnotí efektivita sociální práce. Stanovení standardů činností dle §109, nikoliv pracovníků. Mezi službami je také často tenká hranice, není možné pevně stanovit, kde jedna služba končí a druhá začíná.

Aleš Pekárek, Markéta Stehlíková, Kládie Kahsová (MMR) – představili operační programy MMR. Nějaké výzvy na SB už jsou ukončeny, některé jsou otevřené do konce roku. Cca 600 bytů, 5ti letá udržitelnost, spekulanti – účelově založené spolky. Teď se hodnotí 79, 80, na jaře by mělo být rozhodnuto o 80, 79 by měly být doporučeny dřív, dostanou v podstatě všichni, u č. 80 je 20 letá udržitelnost. Cílové skupiny – bydlení min. 1 rok a max. 2, časem ale vypadnou z většiny cílových skupin. Kládie: kontroly sestavené na bázi kontroly rizik. Ohlásí se kontrola, domluví datum, přijede, projde dokumentaci a přesouvá se na místo realizace, tj. do bytu ideálně i s přítomností nájemníka – doporučení zanést si to do nájemní smlouvy. Na místě budou chtít prokázat, že patří do cílové skupiny, např. doložit příjmy kontrolní skupině – průkaznost toho, že nájemník spadá do cílové skupiny. Průběžná kontrola prostřednictvím monitorovacích zpráv, z těch pak vzniká kontrolní skupina. Administrativní kontrola – každý projekt. Zprávy o udržitelnosti i monitorovací zprávy psát pečlivě, může se tak teoreticky vyhnout kontrole na místě.

Diskuse

Otázka - Mám matku s dítětem, které dosáhne 15 let. Po 2 letech jí můžeme prodloužit smlouvu nebo ne?

Odpověď: Vypadává z cílové skupiny. Pokud už CS není, dáme tam někoho, kdo byt potřebuje nutněji. SB jako takové patří mezi „dočasné“ řešení, prostor pro vyřešení aktuální životní situace.

Stašková: možné řešit změnou statutu bytu na např. dostupný byt, nikoliv v rámci IROP.

Pekárek: I když je udržitelnost 20 let, může tam bydlet max. 2, všechny cílovky kromě seniorů.

Ďord: jestli jsou všechny cílovky definované podle ETHOS, nevidím důvod, proč by nemohla v bytě zůstat, když je i tak osoba ohrožená ztrátou bydlení?

Pekárek: Pokud prokážeme, že by ten člověk skončil na ulici, může tam zůstat.

Otázka - Proč musí senioři bydlet s někým jiným?

Odpověď: Při první smlouvě není možné uzavírat smlouvu lidí nevýdělečně činných, alespoň polovina domácností musí být výdělečně činná, pak se ale může odstěhovat. Z IROPu se nedají stavět ani DpS.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Otázka – Nových 5 soc. bytů, když chci ubytovat víc lidí do bytu, který je plánován pro méně lidí, co s tím?

Odpověď: Podat návrh na změnu indikátoru.

Otázka – Kašpárek, Trnava: uvedli jsme v návrhu projektu nájem 50kč/m a protože jsem hodný člověk, dám to za 33. Co s tím?

Odpověď: Žádost o změnu.

Otázka – My nemáme žádné způsoby jak je donutit k sociální práci. Máme zkolaudované byty, kdy v domě máme pracovnu pro sociálního pracovníka, ale jak nájemníky přimějeme s ním spolupracovat?

Odpověď: Sociální pracovník není nástroj, pomocí kterého byste měl kontrolovat své nájemníky.

Otázka – matka samoživitelka po rozvodu se vrátí ke svým rodičům. Vejdou se do podmínek?

Odpověď: Obhájí si, že je osoba bydlící přechodně u příbuzných nebo přátel? Jestli je tam už 3 roky, tak to není přechodně.

Závěr

Barbora Stašková (MPSV) poděkovala za účast přednášejícím a účastníkům.

Zpracovalo MPSV.